

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 101-01/17-2/ EPA 2041-VII
Ljubljana, 17. 7. 2017

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je, na podlagi 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela

Mnenje

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-D) – skrajšani postopek

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 78. seji 13. 7. 2017 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD-D), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**.

Komisija ugotavlja, da predlog zakona predstavlja del paketa zakonodaje (vključno z novelo Zakona o inšpekciji dela (ZID-1B)), ki naj bi ponudil odgovore na aktualne izzive trga dela (npr. splošno nižanje stopnje brezposelnosti, a še vedno visok delež dolgotrajno brezposelnih, ki jih je nujno treba aktivirati). Zakonodajne rešitve po besedah predlagatelja sledijo smernicam iz dokumenta Za dostojno delo, analizi ureditve trga dela, ki jo je pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravilo skupaj z OECD, pripombami Inšpektorata RS za delo in socialnih partnerjev.

S predlogom zakona se uvaja obvezo prijave delavca v evidenco iskalcev zaposlitve v času teka odpovednega roka (trenutno zgolj možnost), pri čemer se zaostuje sankcija za delavca, v primeru nespoštovanja obveze (pravica do denarnega nadomestila za prve tri mesece upravičenosti odmerjena zgolj v višini 60 %). Novela uvaja tudi spodbudo za zaposlovanje nižje izobraženih prejemnikov denarnega nadomestila v obliki nadaljnjega izplačevanja dvajsetih odstotkov zadnjega izplačanega neto zneska denarnega nadomestila (za največ 12 mesecev), v primeru zaposlitve za polni delovni čas. Spreminja se tudi določbe v zvezi s prenehanjem vodenja osebe v evidenci brezposelnih oseb v primerih krivdnih razlogov (po novem šele po drugi kršitvi pravil) ter odreka lastnosti brezposelne osebe vsem družbenikom osebnih in kapitalskih družb, ki so hkrati poslovodne osebe (do sedaj le tistim v osebnih in enoosebnih družbah z omejeno odgovornostjo). Odločbe o priznanju pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti se bodo po novem vročale z dostavo odločbe v hišni predalčnik (navadna vročitev), črtala pa se bo določba, ki pogojuje priznanje pravice do denarnega nadomestila z vložitvijo tožbe s strani delavca zoper delodajalca, ki je delavca odpustil iz neutemeljenih odpovednih razlogov (bolniški stalež, udeležba v stavki, članstvo v sindikatu itd.).

Komisija kot pomembno novost prepoznava ukinitve možnosti volonterskega pripravništva zaradi usposabljanja za samostojno opravljanje dela na področju storitev vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanja zaposlitve, kar podpira tudi Mladinski svet Slovenije (MSS). Slednji podpira tudi vzpostavitev pravne podlage za izvajanje sistema beleženja podatkov na področju opravljanja začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.

Pooblastilo za vodenje omenjene evidence se sicer s predlogom zakona podeljuje Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS), ki podpira predlagano novelo, saj bo to končno omogočilo sledenje pridobljenim izkušnjam dijakov in študentov kot ogrodju za načrtovanje njihove karijerne poti. Podatki, zbrani v evidenci, bodo po mnenju ŠOS lahko služili tako Zavodu RS za zaposlovanje (glede pridobljenih kompetenc mladih, ki se vpišejo v evidenco iskalcev zaposlitve), Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (podatki glede študentskega dela), Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (možnost vpogleda v kompetence, pridobljene s študentskim delom, v povezavi z oceno zaposljivosti diplomantov) kot tudi Inšpektoratu RS za delo za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad študentskim delom. Evidenca predstavlja možnost boljšega nadzora nad začasnim delom dijakov in študentov in tudi boljše možnosti mladih za konkuriranje na trgu dela. ŠOS napoveduje, da bo k izvedbi projekta vodenja evidence pristopila strokovno in v sodelovanju z ostalimi ključnimi deležniki. Meni, da ji njene izkušnje pri izvajanju sistema subvencioniranja študentske prehrane zagotavljajo dovolj kompetenc za izvajanje podeljene pristojnosti v primeru sprejema zakona.

Komisija je bila seznanjena z intenzivnim dialogom socialnih partnerjev v zvezi z iskanjem ustreznih rešitev za trg dela, v razpravi pa se je dotaknila tudi problemov na trgu dela, ki se jih s predlagano novelo zakona najbrž ne bo rešilo (strukturna brezposelnost v povezavi s pridobivanjem kvalitetnega in primerne kadra, zlasti v manjših podjetjih v manj razvitih regijah; še vedno velik razkorak med izobraževalnimi programi in dejanskimi potrebami delodajalcev; določen odstotek prebivalstva, ki je nezaposljiv, ne glede na sprejete ukrepe itd.). V razpravi je bila posebej poudarjena nujnost zagotovitve ustreznih izhodov iz sistema aktivne politike zaposlovanja oziroma trenutno aktualnega projekta socialne aktivacije, saj zgolj izvajanje programov usposabljanja ni dovolj. Iz prakse je namreč znano, da ljudje že po šestih mesecih brez zaposlitve izgubijo 70 % delovne sposobnosti in se prilagodijo nižjemu nivoju zahtevnosti tako glede delovnih obremenitev kot načina življenja na splošno. Zato je hitra in premišljena aktivacija z znanim izhodom ključnega pomena.

Komisija na podlagi seznanitve z usklajenostjo vsebine predloga zakona s socialnimi partnerji ter podporo Zavoda RS za zaposlovanje in predstavnikov mladih (ŠOS in MSS) k posameznim določbam predloga zakona nima pripomb.

* * *

Za poročevalko je bila določena članica komisije mag. Darija Kuzmanič Korva.

Mag. Nuša Zupanec, l.r.
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun, l.r.
predsednik komisije